

temetkezés köthető. A zsugorított pózban, DK-ÉNy-i tájolással eltemetett, felnőtt férfi mellé hat edényt helyeztek. A középső rézkori bodrogkeresztúri kultúrához csupán egy tárológödör tartozik.

A késői bronzkorból 3 gödröt tártunk fel. Az egyik felső rétegében bolygatott emberi vázat, míg a gödör aljára állítva két ép edényt találtunk.

A 4. sz. folyamán a szarmata népesség vette birtokba a dombhátat. Jelenlétükre tárológödrök, vízelvezető árok, kutak és sírok utaltak. A nyújtott vázas, D-É-i tájolású, többségében rabolt temetkezések között egy-egy rabolatlan sír is előkerült. A bronz karperecekekkel, bronzfibulákkal, ezüst borostyánbetétes dobozboglárral, vascsattal, késsel, borostyángyöngyökkel, kisebb korszakkal eltemetett halottak körül a koporsó fehér vagy sötétbarna elszíneződésben jelentkező nyomait is sikerült rögzítenünk. A félköríves rönkkoporsó mellett a sír egyszerű, deszkával történő lefedése is előfordult.

Az 5. sz. végén és a 6. században a gepidák települtek meg a területen. Nagyméretű (6×6 m-es), földbe mélyített épületeikből összesen tízet tártunk fel. Az épületek körül kisebb tárológödröket és árokszakaszokat bontottunk ki.

Az avar korszakban a hát ÉNy-i szakaszán egy települést, DK-i szakaszán egy soros elrendezésű temetőt találunk. Az eddig feltárt 9 épülethez gödrök, árok és egy kút tartozott. A temető a lelőhely humuszolás alatt álló területén fekszik, így egyelőre csak a magasabban jelentkező, szántás által erősen bolygatott vázakat bontottuk ki. A sírokat ÉK-DNy irányú sorokba rendezték, mindegyiket É-D-i irányba tájolták. Eddig 14 temetkezést tártunk fel, szegényes melléklettel.

A terület humuszolásakor fémkereső műszerrel átvizsgáltuk a felszínt, melynek során kora avar kori temetkezéshez tartozó bronz lószerszámveretek és egy aranylemezről készült férfigura került elő.

Munkatársak: Gál Szilárd, György László, Gyurkovics Éva régészek; Füzesi András, Kalli András, Szilágyi Márton, Tóth Farkas Márton egyetemi hallgatók (ELTE Régészettudományi Intézet).

KOVÁCS KATALIN – SEBŐK KATALIN – SZABÓ GÁBOR – VÁCZI GÁBOR

294. Rákóczi-falva, Bagi-föld (10. sz. lh.)

(Jász-Nagykun-Szolnok megye) Ő

2006 júliusában 1781 m² területen folyt próbafeltárás. A lelőhelyen összesen 12 szórványosan jelentkező objektumot bontottunk ki, melyek az előkerült néhány jellegtelen kerámiatöredék alapján őskorinak datálhatók.

SEBŐK KATALIN – KOVÁCS KATALIN

295. Rákóczi-falva, Bagi-föld (11. sz. lh.)

(Jász-Nagykun-Szolnok megye) A

2006 augusztusában az eredetileg 22 500 m² kiterjedésű lelőhelyen a humuszolást csak 8800 m²-en végeztük

el, mivel a többit a beruházó nem kívánta anyaggyűjtőhelyként hasznosítani. A régészeti feltárással előkészített területen 67 objektumot észleltünk, melyek körvonalát lerajzoltuk, helyzetét bemértük, hogy egy esetleges későbbi ásatáshoz felhasználhatók legyenek az adatok. Néhány objektumot kibontottunk, hogy az előkerült leletanyag alapján datálni tudjuk a jelenségeket. A lelőhelyen két kisebb települési egységet figyeltünk meg, mindkettő a késő avar korhoz tartozott, de valószínűleg nem egyidősek.

A terület É-i részén, a megközelítőleg É-D irányú kisebb kiemelkedésen 5 ház helyezkedett el, körülöttük hosszúságú gödrökkel. Az épületek mindegyike ÉK-DNy-i tájolású, lekerekített sarkú, téglalap alakú, 2,5×3 m-es, két hosszabbik oldaluk közepén 1-1 cölöplyukkal. Kemencét egyik házban sem találtunk. A déli részen egy, az előzőnél kisebb magaslaton egymást keresztező, hosszabb-rövidebb árokrendszerek bontakoztak ki, köztük két házat, külső kemencéket, több kutat s gödröt figyeltünk meg. Az előkerült leletanyag szegényes: kerámia- és állatcsonttöredékek, tapasztásdarabok, illetve az egyik házból vassalak is napvilágot látott.

Munkatársak: György László régész, Szilágyi Márton egyetemi hallgató (ELTE Régészettudományi Intézet).

RACZKY PÁL – ANDERS ALEXANDRA

296. Rákóczi-falva, Bagi-föld (12. sz. lh.)

(Jász-Nagykun-Szolnok megye) U, Sza, A, Á

2006. április–augusztus között összesen 9000 m² területen folytattunk megelőző feltárást. A kibontott 97 régészeti objektum – elsősorban árok, gödrök és néhány cölöplyuk – a lehumuszolt dombhát déli lejtőjén sűrűsödtek. A nyelés, illetve az objektumfoltok kézi kijelölése során a középső újkőkorból és szarmata korból keltezhető leletanyag került elő.

A kutatott területen a legkorábbi megtelepedésre a középső neolitikus objektumok utaltak. Az egykori tanyaszerű településhez két cölöpszerkezetes ház, számos gödör, két kút és egy melléklet nélküli, zsugorított helyzetben eltemetett sír tartozott. A két épület azonos (ÉNy-DK) tájolású, egymás mellett helyezkedett el, csak tengelyük tért el egymástól kb. 60 cm-re. Szerkezetük is megegyezett: 9-9 cölöplyukból álltak, de a nyugatabbit kiegészítette egy-két cölöppel megtámasztott előtér is. A nagyméretű agyagkitermelő gödrök a házak hosszanti oldalát követték. Az egyik kútból számos cseréptöredék mellett egy kiegészíthető, a szakálhádi kultúrához tartozó kiöntőcsöves edény is előkerült.

A középső-késő avar kort csupán egy magányos sír képviselte. A fiatal férfit lemezes veretekkel díszített övével és vaskésével temették el. A területen a 9. sz. folyamán telepedtek meg újból. A késő avar kori települést két földbe mélyített épület, egy szabadtéri kemence, 8 tárológödör és két négyzetes kerítőárok képviseli. A földbe mélyített épületek közül az egyik ház fala mentén gerendabélés nyomait lehetett megfigyelni.